

**IZVJEŠĆE
O PROVEDBI NACIONALNE STRATEGIJE
PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU
DJECE I MLADIH OD 2009. DO 2012. GODINE,
ZA 2009. GODINU**

Zagreb, srpanj 2010. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. IZVJEŠĆE ZA 2009. GODINU O PROVEDBI NACIONALNE STRATEGIJE PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH OD 2009. DO 2012. GODINE	5
3. ZAKLJUČAK.....	10
4. PRIVITAK	12
4.1. Analiza provedbe pojedinih mjera od strane tijela državne uprave.....	12
4.2. Analiza provedbe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	33
4.2.1. Analiza provedbe preporuka.....	33
4.2.2. Analiza provedbe pojedinih mjera od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	36

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske, na sjednici održanoj **3. kolovoza 2009. godine, usvojila je Nacionalnu strategiju prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine** (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija).

Svrha donošenja mjera navedenih u Nacionalnoj strategiji je osiguravanje temeljnih uvjeta potrebnih za kvalitetan, uspješan i zdrav rast i razvoj novih naraštaja u Republici Hrvatskoj, otklanjanje činitelja rizika odgovornih za nastajanje poremećaja u ponašanju te nastalih poremećaja u ponašanju i njihovih posljedica.

Cilj donošenja mjera je unapređenje sustava kojim će se u najvećoj mogućoj mjeri suzbijati nastanak i razvoj rizičnih činitelja odgovornih za pojavu poremećaja u ponašanju, poticanje izgradnje, razvijanja i širenja činitelja zaštite, razvijanje, organiziranje i usustavljanje mreže preventivnih aktivnosti, poticanje uspostavljanja i primjene programa prevencije na razinama lokalne zajednice, općine, grada, županije i države i osiguranje evaluacije svih programa.

Nacionalna strategija sadrži ukupno 22 mjere sa 69 aktivnosti u 4 područja:

1. Istraživanje pojave (2 mjere s 5 aktivnosti)
2. Unaprjeđenje sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih (13 mjera sa 39 aktivnosti)
3. Osnaživanje obitelji (5 mjera s 18 aktivnosti)
4. Osnaživanje lokalne zajednice (2 mjere sa 7 aktivnosti).

Nacionalnom strategijom je za 2009. godinu predviđena provedba 8 aktivnosti u potpunosti te 4 aktivnosti kontinuirano.

Nacionalna strategija također definira, za svaku pojedinu mjeru i aktivnost, nositelje i suradnike u provedbi, izvore sredstava, pokazatelje provedbe, kao i rokove provedbe.

Nositelji provedbe pojedinih mjera su:

- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (11 mjera),
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (7 mjera),
- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (6 mjera)
- Ministarstvo pravosuđa (2 mjere),
- Ministarstvo unutarnjih poslova (1 mjera).

Nacionalna strategija sadrži i preporuke za provedbu mjera usmjerene svim nositeljima i sunositeljima mjera, kao i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Preporuke jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave odnose se na izradu lokalne strategije/programa u svrhu prevencije poremećaja u ponašanju, osnivanje tijela zadužena za koordinaciju i praćenje provedbe mjera Nacionalne strategije, održavanje redovitih sastanaka navedenih tijela te uspostavljanje suradnje i razmjene podataka s drugim državnim tijelima te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju razmjene iskustava i korištenja dobrih primjera iz prakse.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 3. kolovoza 2009. godine, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je, u svrhu izrade ***Izvešća za 2009. godinu o provedbi Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine***, zatražilo podatke o provedbi mjera, aktivnosti i preporuka Nacionalne strategije od svih nositelja mjera, odnosno nadležnih tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te obiteljskih centara.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je dodatno, u svrhu praćenja statističkih podataka o kretanju broja prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja i kaznenih djela, a sukladno Zaključku sa sjednice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih, održane 8. lipnja 2010. godine, zatražilo od Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske statističke podatke o kretanju broja prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja i kaznenih djela u 2008. i 2009. godini.

Sukladno navedenome, Izvešće sadrži analizu provedbe mjera od strane tijela državne uprave, analizu provedbe mjera i preporuka jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te statističke podatke o kretanju broja prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja i kaznenih djela u 2008. i 2009. godini

2. IZVJEŠĆE ZA 2009. GODINU O PROVEDBI NACIONALNE STRATEGIJE PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH OD 2009. DO 2012. GODINE

2.1. ISTRAŽIVANJE POJAVE

U cilju istraživanja pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih te usuglašavanja postojećih kriterija za njeno utvrđivanje, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovalo je Radnu skupinu za izradu analize i prijedloga standarda definiranja, utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih. Radna skupina, koju čine predstavnici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, izradila je ujednačenu metodologiju prikupljanja podataka o definiciji i kriterijima utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih te, po zaprimanju svih traženih podataka od nadležnih tijela državne uprave, kao i stručnih i znanstvenih ustanova i institucija (Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva unutarnjih poslova, Grada Varaždina, Grada Velike Gorice i Grada Zagreba, Istarske i Krapinsko-zagorske županije, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta te 17 obiteljskih centara) izvršila analizu postojećih kriterija.

2.2. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

U svrhu unaprjeđenja sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izradilo je **Preglednik zakonskih i podzakonskih odredbi i drugih nacionalnih i međunarodnih dokumenata koji se izravno odnose na prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih**. Preglednik je široj javnosti dostupan putem web stranice Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti www.mobms.hr.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi osnovalo je međuresorsku i interdisciplinarnu Radnu skupinu za izradu **Standarda za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih**. Radna skupina definirala je problemska područja na kojima je potrebno osigurati interdisciplinarni timski rad, a u tijeku je izrada i donošenje standarda.

U cilju izrade prijedloga učinkovite provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera, pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa izrađen je i objavljen Pravilnik o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka („Narodne novine“, broj 96/09), a u tijeku je izrada Pravilnika o načinu postupanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima. U Nacionalni okvirni kurikulum su uključeni sadržaji usmjereni na razvoj socijalnih vještina, koji se mogu provoditi kroz integrativne međupredmetne teme i module izvannastavnih aktivnosti, projektnu nastavu i drugo.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Pri županijskim zavodima za javno zdravstvo ustrojavaju se službe za provođenje zaštite mentalnog zdravlja. U kolovozu 2009. godine donesena je mreža javne zdravstvene službe s mrežom timova u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja po županijama koja će, zajedno s djelatnošću prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, imati 45 timova. U sastavu tima predviđen je psihijatar, psiholog, viša medicinska sestra, radni terapeut, socijalni radnik/socijalni pedagog, odnosno stručnjaci sličnih profila s dodatnom edukacijom na području prevencije poremećaja u ponašanju, psihosocijalnih tretmana, rehabilitacije i resocijalizacije duševnih bolesnika.

Pravosudna akademija je, kroz program bilateralne suradnje s Njemačkom zakladom za međunarodnu suradnju (IRZ), organizirala seminar na temu „Kriminalitet mladih, žrtve – adolescenti, sudovi za mladež“ kako bi hrvatski suci i državni odvjetnici dobili uvid u ustrojstvo i zadaću sudova za mladež u Njemačkoj i upoznali se s funkcioniranjem njemačkog kaznenog prava za mladež.

Pri Ministarstvu unutarnjih poslova, na razini Ravnateljstva policije, ostvareni su kontakti s predstavnicima ustrojstvenih jedinica koje u području svojeg djelokruga rada obuhvaćaju i poremećaje u ponašanju djece i mladih te imaju obvezu izravno ili posredno surađivati s drugim tijelima državne uprave u svrhu zajedničkog djelovanja u provedbi mjera Nacionalne strategije.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa s ciljem **provedbe i praćenja preventivnih školskih programa u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse**, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, u više od 1200 obrazovnih institucija provodi Akcijski plan za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih. Glavni cilj Akcijskog plana je aktivno uključivanje djece u provedbu putem likovnih, literarnih i športskih radionica. Krajem listopada i početkom studenog 2009. godine u sve osnovne, srednje škole i učeničke domove dostavljen je elektronički zapis Školski preventivni programi i plakati vezani uz prevenciju nasilja na stadionima koji su pripremljeni u okviru Akcijskog plana. Putem natječaja također su se sufinancirali športsko-rekreacijski i edukacijski programi kojima je cilj uključiti što veći broj mladih u rekreativno bavljenje športom tijekom ljetnih i zimskih praznika. Tijekom 2009. godine sufinancirane su 52 športske udruge.

Tijekom 2009. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa surađivalo je sa županijskim koordinatorima preventivnih programa i nositeljima preventivnih programa u odgojno-obrazovnim ustanovama. Unaprjeđivan je rad školskih povjerenstava za prevenciju ovisnosti u svim odgojno-obrazovnim ustanovama u čiji rad su uključeni odgojitelji, učitelji, nastavnici, stručni suradnici, učenici i roditelji.

U cilju informiranja i pripreme školskih preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama Agencija za odgoj i obrazovanje je tiskala i objavila PDF-verziju priručnika **Školski programi prevencije ovisnosti**, koji je pripremio prof. dr. sc. Slavko Sakoman. Agencija za odgoj i obrazovanje također je organizirala stručne skupove **Školski preventivni programi – uloga škole u prevenciji ovisnosti**, koji su namijenjeni stručnim suradnicima i učiteljima iz Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Virovitičko-podravske, Brodsko-posavske i Požeško-slavonske županije.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Ministarstva unutarnjih poslova – Ravnateljstva policije i pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa od 12. do 15. listopada 2009. godine u Bolu na otoku Braču organiziran je stručni skup **Smotra školskih preventivnih programa**. Na stručnom skupu predstavljani su školski preventivni programi iz 35 osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova Republike Hrvatske i u okviru kojih je pripremljena izložba 191 likovnog rada iz osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske na teme prevencija ovisnosti i prevencija nasilja na stadionima.

Stručno usavršavanje u organizaciji Zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Filozofskog fakulteta u Rijeci pod nazivom **Promocija zdravlja i prevencija ovisnosti** za stručne suradnike, učitelje i nastavnike organizirano je u pet modula tijekom 2009. godine.

Tijekom kolovoza 2009. godine Agencija za odgoj i obrazovanje se uključila u implementaciju preventivnog programa **Unplugged – prevencija korištenja duhana, alkohola i drugih sredstava ovisnosti** koji je nastao inicijativom *European Union Drug Abuse Prevention* (EUDAP). Projekt će se pod vodstvom stručnjaka s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prilagoditi i provoditi u 13 osnovnih škola na području Zagreba i okolice. Projekt se temelji na učenju životnih vještina i konceptu socijalnih utjecaja te time promiče pozitivno i zdravo ponašanje i utječe na prevenciju korištenja sredstava ovisnosti (pušenje, korištenje alkohola i drugih sredstava ovisnosti). Izravni korisnici Projekta su učenici šestog razreda te njihovi roditelji.

Dana 6. listopada 2009. godine je u Velikoj dvorani Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa predstavljen elektronički zapis **Školski preventivni programi** koji sadrži dobre primjere iz prakse i likovne radove učenika osnovnih škola na temu prevencije ovisnosti i prevencije nasilja na stadionima te stručne materijale: knjigu **Sport i nasilje u Europi**, plakate i Power Point prezentacije za odgojno obrazovni rad u okviru sati razredne zajednice pripremljeni u okviru Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih, brošuru **Rasizam, nogomet i Internet** za učitelje i nastavnike u izdanju Europskog nadzornog centra za rasizam i ksenofobiju, informativni strip **Što? Rasist? Ja?** u izdanju Europske komisije – Opće uprave za informaciju, kulturu i audiovizualne medije, **Europski priručnik za prevenciju pušenja, alkohola i droga**, koji je uredio dr. Jaap van der Stel i Deborah Voordewind u izdanju Pompidou grupe Vijeća Europe i Jellinek Consultancy, priručnik **Školski programi prevencije ovisnosti**, koji je pripremio prof. dr. sc. Slavko Sakoman, te brošuru **Ukidanje tjelesnog kažnjavanja djece** u izdanju Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Vijeća Europe.

U suradnji s Društvom za psihološku pomoć iz Zagreba i nevladinom organizacijom *Movisie* iz Utrechta (Nizozemska), uz podršku Agencije za odgoj i obrazovanje, pokrenut je projekt „Prevencija i djelotvorno pristupanje u nasilju u vezama mladih“ u okviru kojeg je 24. studenog 2009. održan stručni skup „Prevencija i djelotvorno pristupanje u nasilju u vezama mladih“ u Velikoj dvorani Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

U 2009. godini Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je ukupno 86 stručnih skupova vezanih uz unaprjeđivanje odgojno-obrazovnog rada i preventivnih programa u školskom okruženju na kojima je sudjelovalo ukupno 4307 sudionika.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

U svrhu **pripreme prijedloga o načinima identifikacije, snimanja stanja i analize podataka o rizičnim čimbenicima i ponašanjima učenika**, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je popis rizičnih čimbenika i rizičnih ponašanja.

Ministarstvo pravosuđa je izradilo popis **zakona i propisa koji su postupku pripreme, izmjena ili ih tek treba izraditi te je utvrdilo dinamiku njihova donošenja**.

Donijeti su sljedeći zakoni:

- *Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje* (donijet u prosincu 2009. godine, „Narodne novine“, broj 153/09)
- *Zakon o probaciji* (donijet u prosincu 2009. godine, „Narodne novine“, broj 153/09)
- *novi Zakon o kaznenom postupku* (donijet je u prosincu 2008. godine, „Narodne novine“, broj 152/08, te izmjene i dopune Zakona u lipnju 2009. godine, „Narodne novine“, broj 76/09).

Osnovano je **Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog postupka i izvršavanja maloljetničkih sankcija** koje je u studenom 2009. godine započelo s radom.

Nadležne ustrojstvene jedinice Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova razmatraju mogućnost uvođenja novih prekršajnih odredbi u novi Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, za koji je zaduženo Ministarstvo unutarnjih poslova. Prekršajnim bi odredbama bila obuhvaćena do sada neregulirana područja neprihvatljive konzumacije alkoholnih pića od strane maloljetnih osoba te nedozvoljenih noćnih izlazaka, protivnih odredbama članka 95. Obiteljskog zakona. Od značajnijih postojećih zakonskih propisa, koji izravno ili posredno reguliraju područja poremećaja u ponašanju mladih, a vezani su uz mogućnost policijskih i drugih postupanja, ističemo sljedeće: Kazneni zakon, Zakon o oružju, Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, Zakon o sigurnosti cestovnog prometa, Zakon o javnom okupljanju, Zakon o sprečavanju nereda na športskim natjecanjima, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o suzbijanju zlouporabe droga, Zakon o eksplozivnim tvarima, Zakon o prijevozu opasnih tvari, Zakon o osobnoj iskaznici, Zakon o prebivalištu i boravištu građana, Zakon o strancima, Zakon o nadzoru državne granice, Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana, Zakon o zaštiti od požara, Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, Zakon o trgovini, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakon o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara.

Vezano uz **ubrzanje postupka donošenja Zakona o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje**, u prosincu 2009. godine je donesen Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje („Narodne novine“, broj 153/09). Zakon propisuje donošenje nekoliko pravilnika od kojih je samo Pravilnik o načinu izvršavanja odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod (članak 45. stavak 4. Zakona) iz nadležnosti Ministarstva pravosuđa, za čiju izradu će se predložiti osnivanje radne skupine.

2.3. OSNAŽIVANJE OBITELJI

Rokovi za provedbu mjera i aktivnosti vezanih uz područje Osnaživanje obitelji ne odnose se na 2009. godinu te će se provesti u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

2.4. OSNAŽIVANJE LOKALNE ZAJEDNICE

Rokovi za provedbu mjera i aktivnosti vezanih uz područje Osnaživanje lokalne zajednice ne odnose se na 2009. godinu te će se provesti u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

3. ZAKLJUČAK

Iz Izvješća za 2009. godinu o provedbi Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine vidljivo je da su sva nadležna tijela državne uprave i obiteljski centri dostavili tražene podatke o provedbi mjera i aktivnosti Nacionalne strategije. Podatke o provedbi mjera, aktivnostima i preporukama od strane lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavilo je 17 županija, odnosno tražene podatke nisu dostavile Sisačko-moslavačka, Istarska, Šibensko-kninska te Splitsko-dalmatinska županija.

Za provedbu mjera tijekom 2009. godine utrošeno je 1.687.049,60 kuna (detaljan prikaz u Tablici 1.). Ukupno utrošena sredstva za provedbu mjera, odnosno aktivnosti, znatno su veća od gore iskazanih budući da su osigurana i utrošena kroz redovnu djelatnost tijela državne uprave kao što je vidljivo iz Tablice 1. i Izvješća.

Tablica 1. Prikaz utroška financijskih sredstava tijela državne uprave prema područjima djelovanja

Redni broj	Područje	Sredstva
1.	Istraživanje pojave	23.049,65 kuna
2.	Unaprjeđenje sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih	1.664.000,00 kuna
3.	Oснаživanje obitelji	/
4.	Oснаživanje lokalne zajednice	/
UKUPNO		1.687.049,60 kuna i sredstva redovne djelatnosti tijela državne uprave

Kratki pregled mjera, odnosno aktivnosti, prikazan je u Tablici 2., a odnosi se na nositelje mjera iz tijela državne uprave. Sukladno navedenome, od ukupno 69 aktivnosti unutar 22 mjere, 8 aktivnosti je provedeno, 4 aktivnosti se provode kontinuirano, a za 58 aktivnosti se rok provedbe odnosi na naredno razdoblje.

Tablica 2. Prikaz provedbe aktivnosti tijela državne uprave prema područjima djelovanja

PODRUČJA DJELOVANJA	Ukupan broj mjera	Ukupan broj aktivnosti	STANJE PROVEDBE AKTIVNOSTI		
			Provedena	Provodi se kontinuirano	Rok provedbe aktivnosti se odnosi na naredno razdoblje
<i>Istraživanje pojave</i>	2	5	1	0	4
<i>Unaprjeđenje sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih</i>	13	39	7	4	28
<i>Oснаživanje obitelji</i>	5	18	0	0	18
<i>Oснаživanje lokalne zajednice</i>	2	7	0	0	7
UKUPNO	22	69	8	4	57

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Dodatno, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su sukladno Nacionalnoj strategiji provodile preporuke upućenih njima, kao i niz mjera Nacionalne strategije te su u svrhu njihove provedbe utrošile sredstva kako je prikazano u Tablici 3.

Tablica 3. Prikaz utroška financijskih sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema područjima djelovanja i kroz preporuke

Redni broj	Područje	Sredstva
1.	Istraživanje pojave	/
2.	Unaprjeđenje sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih	38.111.776,92
3.	Osnaživanje obitelji	/
4.	Osnaživanje lokalne zajednice	/
5.	Preporuke	216.500,00 kuna
UKUPNO		38.328.276,92 kuna

U skladu s navedenim **za provedbu Nacionalne strategije u 2009. godini**, odnosno za provedbu aktivnosti/mjera te preporuka jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, **utrošeno je 40.015.326,52 kuna.**

Dodatno, u svrhu kontinuiranog praćenja statističkih podataka o kretanju broja prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja i maloljetnih počinitelja kaznenih djela, izrađen je prikaz prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja (Tablica 3.) i maloljetnih počinitelja kaznenih djela (Tablica 4.) za 2008. i 2009. godinu. Prikazi su izrađeni na temelju podataka koje su dostavili Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Ministarstvo unutarnjih poslova i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

Tablica 3. Prikaz statističkih podataka o kretanju broja prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja

Izvor podataka	Prekršaji	2008. godina	2009. godina
Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske	gospodarski	119	63
	protiv javnog reda i mira	3.228	2.501
	u cestovnom prometu	6.795	5.359
Ministarstvo unutarnjih poslova	protiv javnog reda i mira	1.990	1.875
	u cestovnom prometu	16.790	11.775

Tablica 4. Prikaz statističkih podataka o kretanju broja prijavljenih maloljetnih počinitelja kaznenih djela

Izvor podataka	2008. godina	2009. godina
Državno odvjetništvo Republike Hrvatske	3896	3574

Iz svega navedenog vidljivo je kako su **tijekom 2009. godine provedene sve aktivnosti** nadležnih tijela državne uprave čiji je rok za provedbu bio 2009. godina ili kontinuirano, a **broj prijavljenih maloljetnih počinitelja prekršaja i maloljetnih počinitelja kaznenih djela u 2009. godini je u padu u odnosu na 2008. godinu.**

4. PRIVITAK

4.1. ANALIZA PROVEDBE POJEDINIH MJERA OD STRANE TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

Područje: Istraživanje pojave

Mjera 1. Usuglasiti postojeće kriterije za utvrđivanje pojave te evidentirati i kontinuirano pratiti pojavu poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud, Državni inspektorat, znanstvene i stručne ustanove, organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. analiza postojećih kriterija prema kojima se od strane nadležnih državnih tijela u Republici Hrvatskoj evidentiraju poremećaji u ponašanju djece i mladih, kao i analiza načina (metodologije i instrumenti) praćenja aktualnog stanja pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih;
2. uvažavajući rezultate analiza postojećih kriterija evidentiranja i načina praćenja pojave, a polazeći od odgojnih vrijednosti u hrvatskome društvu, provedene stručne i javne rasprave, izrada prijedloga usklađenih kriterija za određivanje i utvrđivanje pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih te načina njenog praćenja te upućivanje Povjerenstvu Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih;
3. dostupnost kriterija za određivanje i utvrđivanje pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih te načina njenog praćenja putem web-stranice široj javnosti.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – 2009. godina

Aktivnost 2. i 3. – kraj 2010. godine

Provedba mjere: Aktivnost 1. – provedena

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovalo je Radnu skupinu za izradu analize, kao i prijedloga standarda definiranja, utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih (u daljnjem tekstu: Radna skupina). Radnu skupinu čine predstavnici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Radna skupina izradila je ujednačenu metodologiju prikupljanja podataka o definiciji, kao i kriterijima utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih. Podaci su prikupljeni od Ministarstva

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Istarske županije, Krapinsko-zagorske županije, Grada Zagreba, Grada Varaždina, Grada Velike Gorice te 17 obiteljskih centara.

Sukladno zaprimljenim očitovanjima nadležnih tijela državne uprave, obiteljskih centara i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Radna skupina je izradila analizu standarda definiranja, utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih koja je pokazala da se prilikom definiranja i evidentiranja poremećaja u ponašanju primjenjuju različiti klasifikacijski sustavi odnosno zakonski akti. (prof. A. Žižak, prof. Nivex Kolar Trbović, Ivana Jeđut) – nastavak slijedi u 2010. – prijedlog gotov – javna rasprava u rujnu.

Utrošena sredstva: 23.049,65 kuna

U svrhu prikupljanja podataka za izradu analize postojećih kriterija prema kojima se od strane nadležnih državnih tijela u Republici Hrvatskoj evidentiraju poremećaji u ponašanju djece i mladih, kao i analiza načina (metodologije i instrumenti) praćenja aktualnog stanja pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih, svih 17 obiteljskih centara dostavilo je definiciju poremećaja u ponašanju djece i mladih, kao i kriterije kojima utvrđuju, definiraju i/ili dijagnosticiraju poremećaje u ponašanju.

Utrošena sredstva: /

Izješće podnosi: Ministarstvo unutarnjih poslova

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovali su na sastancima Radne skupine za izradu analize, kao i prijedloga standarda definiranja, utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih, održanim 17. studenog 2009. godine i 7. prosinca 2009. godine te su u pisanom obliku ustupili prijedloge kriterija iz djelokruga Ministarstva unutarnjih poslova.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva unutarnjih poslova

Mjera 2. Inicirati nove i podržati postojeće znanstveno-istraživačke projekte usmjerene na istraživanje pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih i načine njezinog suzbijanja

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sunositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova (Policijska akademija), Ministarstvo pravosuđa (Pravosudna akademija), znanstvene i stručne ustanove, organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. utvrđivanje trenutno ugovorenih znanstvenih projekata koji se bave poremećajima u ponašanju djece i mladih i utvrditi pojave koje nisu obuhvaćene znanstvenim ili stručnim istraživanjima te za njih uputiti javni poziv znanstvenoj i stručnoj javnosti (tzv. naručeni

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

projekti), te podržavati znanstveno-istraživačke projekte koji obuhvaćaju djecu i mlade u dobi od 14 do 19 godina;

2. sukladno rezultatima istraživanja, te stručne i javne rasprave, utvrditi prijedloge neistraženih područja te načine unaprjeđenja rada na evidentiranju, praćenju i suzbijanju pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih u Republici Hrvatskoj.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – 2010. godina

Aktivnost 2. – kraj 2010. godine

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Područje: Unaprjeđenje sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Mjera 1. Izraditi preglednik zakonskih i podzakonskih odredbi i drugih nacionalnih i međunarodnih dokumenata koji se izravno odnose na prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, znanstvene i stručne ustanove i pojedinci, organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. prikupljanje podataka i izrada preglednika
2. osiguravanje dostupnosti preglednika putem web-stranice i redovnog ažuriranja

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – kraj 2009. godine

Provedba mjere: Aktivnosti 1. i 2. – provedene

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti prikupilo je dokumente te izradilo Preglednik zakonskih i podzakonskih odredbi i drugih nacionalnih i međunarodnih dokumenata koji se izravno odnose na prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih. Navedeni Preglednik sadrži sljedeće dokumente:

- Kazneni zakon
- Obiteljski zakon
- Zakon o socijalnoj skrbi
- Zakon o sudovima za mladež
- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji
- Zakon o suzbijanju zlouporabe droga
- Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- Konvenciju o pravima djeteta
- Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine
- Nacionalnu strategiju prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine
- Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima
- Odluku o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih
- Pravilnik o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

- Rezoluciju Opće skupštine UN-a 40/33, Standardna minimalna pravila Ujedinjenih naroda za maloljetničko pravosuđe („Pekinška pravila“)
- Rezoluciju Opće skupštine UN-a 45/110, Standardna minimalna pravila Ujedinjenih naroda za alternativne kaznene mjere („Tokijska pravila“)
- Rezoluciju Opće skupštine UN-a 45/112, Smjernice Ujedinjenih naroda za prevenciju maloljetničke delinkvencije („Rijadske smjernice“).

Aktivnost 2.

Preglednik je dostupan široj javnosti putem web stranice Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Utrošena sredstva: 27.000,00 kuna

Mjera 2. Izraditi standarde za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, znanstvene i stručne ustanove.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga problemskih područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad
2. predložiti postupak i standarde djelovanja interdisciplinarnih timova
3. provesti javne stručne rasprave o predloženom
4. započeti s interdisciplinarnim radom na dogovorenim područjima.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine

Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina

Aktivnost 4. – 2010. godina i kontinuirano

Provedba mjere: Aktivnost 1. – provedena

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Pri Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi osnovana je međuresorna i interdisciplinarna Radna skupina za izradu Standarda za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, osmišljen je upitnik kojim su potom prikupljeni podatci o timskom radu te definirana problemska područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad. U tijeku je daljnji rad Radne skupine na donošenju standarda.

Utrošena sredstva: 6.000,00 kuna

Izješće podnosi: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

U svrhu prikupljanja podataka za izradu standarda za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, svih 17 obiteljskih centara dostavilo je definiciju poremećaja u ponašanju djece i mladih, kao i kriterije kojima utvrđuju, definiraju i/ili dijagnosticiraju poremećaje u ponašanju.

Utrošena sredstva: /

Mjera 3. Predložiti načine unaprjeđenja provedbe odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova

Sunositelji: znanstvene i stručne ustanove i pojedinci, organizacije civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

.Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga učinkovite provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera
2. izraditi prijedlog učinkovite provedbe postojećih i novopredloženih mjera u pojedinim sustavima,
3. osigurati kontinuirano praćenje i evaluaciju provedbe
4. izraditi protokol postupanja za provedbu mjera.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine

Aktivnost 2. – 2010. godina

Aktivnosti 3. i 4. – 2011. godina i kontinuirano

Provedba mjere: Aktivnost 1. – provedena

Izješće podnosi: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Zakonom o odgoju i obrazovanja u osnovnoj i srednjoj školi (članak 83.-87.) propisane su pedagoške mjere, a člankom 70. propisane su obveze zaštite prava učenika. Slijedom toga izrađen je i objavljen Pravilnik o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka („Narodne novine“, broj 96/09), a u tijeku je izrada Pravilnika o načinu postupanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima.

U Nacionalni okvirni kurikulum su uključeni sadržaji usmjereni na razvoj socijalnih vještina koji se mogu provoditi kroz integrativne međupredmetne teme i module izvannastavnih aktivnosti, projektnu nastavu i drugo.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa

Izvešće podnosi: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Prema sada važećem Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, pri županijskim zavodima za javno zdravstvo ustrojavaju se službe za provođenje djelatnosti zaštite mentalnog zdravlja. U kolovozu 2009. godine donesena je mreža javne zdravstvene službe s mrežom timova u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja po županijama koja će, zajedno s djelatnošću prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, imati 45 timova. U sastavu tima previđen je psihijatar, psiholog, viša medicinska sestra, radni terapeut, socijalni radnik, odnosno socijalni pedagog, odnosno stručnjaci sličnih profila s dodatnom edukacijom na području prevencije poremećaja u ponašanju, psihosocijalnih tretmana, rehabilitacije i resocijalizacije duševnih bolesnika. Nekoliko županijskih zavoda za javno zdravstvo započelo je aktivnosti na ustrojavanju te djelatnosti.

Utrošena sredstva: /

Izvešće podnosi: Ministarstvo pravosuđa

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Za vrijeme izvršavanja sankcija maloljetniku se omogućava pohađanje redovitih školskih programa.

Pravilnikom o načinu provođenja izobrazbe maloljetnika propisat će se uvjeti pod kojima će se izobrazba maloljetnika organizirati u odgojnoj ustanovi.

O navedenoj problematici Pravosudna akademija je do sada održala jednu obrazovnu aktivnost, kroz program bilateralne suradnje s Njemačkom zakladom za međunarodnu suradnju (IRZ), organizirala je seminar na temu „Kriminalitet mladih, žrtve – adolescenti, sudovi za mladež“ kako bi hrvatski suci i državni odvjetnici dobili uvid u ustrojstvo i zadaću sudova za mladež u Njemačkoj i upoznali se s funkcioniranjem kaznenog prava za mladež.

Seminar je održan 4. i 5. prosinca 2008. godine, u Hrvatskoj odvjetničkoj komori.

Teme seminara su bile sljedeće:

1. Međunarodni standardi propisa o kriminalitetu mladih i sudovi za mladež
2. Europski zahtjevi
3. Osnove njemačkog kaznenog prava za mladež
4. Položaj i zadaće suca za mladež
5. Položaj i zadaće državnog odvjetnika za mladež
6. Položaj mladih u kaznenom postupku
 - kao okrivljenika
 - kao žrtava kaznenih djela i svjedoka
7. Kazneni postupak za mladež kao kooperacijski postupak

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

8. Uloga i zadaće branitelja u kaznenim predmetima mladeži
9. Propisi o pomoći mladima – zakonske osnove i praktična primjena
10. Pomoć mladima tijekom roka kušnje
11. Propisi o skrbniku

Na seminaru je sudjelovalo ukupno 46 polaznika – sudaca i zamjenika državnih odvjetnika s područja cijele Republike Hrvatske.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva pravosuđa.

Izvješće dostavlja: Ministarstvo unutarnjih poslova

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Na razini Ravnateljstva policije ostvareni su kontakti s predstavnicima ustrojstvenih jedinica koje u području svojeg djelokruga rada obuhvaćaju i poremećaje u ponašanju djece i mladih te imaju obvezu izravno ili posredno surađivati s drugim resorima. U kontaktima je razmatrana platforma Provedbenog plana Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih za 2010. godinu u smislu načina zajedničkog djelovanja u postizanju mjera predviđenih u točki 4.2.3 Nacionalne strategije i dr., prije svega policijsko-preventivnih mjera.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva unutarnjih poslova.

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sunositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Agencija za odgoj i obrazovanje (središnji ured i podružnice), znanstvene i stručne institucije.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano
Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Provedba mjere: Aktivnosti 1., 2. i 3. – provedene

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Uprava za šport Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje u više od 1200 obrazovnih institucija provodi Akcijski plan za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih. Glavni cilj Akcijskog plana je aktivno uključivanje djece u provedbu putem likovnih,

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

literarnih i športskih radionica. Krajem listopada i početkom studenog 2009. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Agencija za odgoj i obrazovanje dostavili su u sve osnovne i srednje škole i učeničke domove elektronički zapis Školski preventivni programi i plakate vezane uz prevenciju nasilja na stadionima, koji su pripremljeni u okviru Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih. Na elektroničkom zapisu Školski preventivni programi uz plakate, likovne radove i dobre primjere iz prakse vezane uz prevenciju nasilja na stadionima i ovisnosti, nalazi se i knjiga Sport i nasilje u Europi, autori Dominique Bodin, Luc Robene, Stephane Heas u izdanju Vijeća Europe.

Utrošena sredstva: 131.000,00 kuna

Aktivnost 2.

Uprava za šport Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa planirala je sredstva iz Državnog proračuna za aktivnost „Sufinanciranje športskih programa tijekom ljetnih i zimskih praznika Otvorena škola“. Na taj način, putem natječaja sufinancirali su se športsko-rekreacijski i edukacijski programi kojima je cilj uključiti što veći broj mladih na rekreativno bavljenje športom tijekom ljetnih i zimskih praznika. Tijekom 2009. godine financirane su 52 športske udruge.

Utrošena sredstva: 1.500.000,00 kuna

Aktivnost 3.

Tijekom 2009. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa surađivalo je sa županijskim koordinatorima preventivnih programa i nositeljima preventivnih programa u odgojno-obrazovnim ustanovama. Unaprjeđivan je rad školskih povjerenstava za prevenciju ovisnosti u svim odgojno-obrazovnim ustanovama u čiji rad su uključeni odgojitelji, učitelji, nastavnici, stručni suradnici, učenici i roditelji.

U cilju informiranja i pripreme školskih preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama Agencija za odgoj i obrazovanje je tiskala i objavila PDF-verziju priručnika **Školski programi prevencije ovisnosti**, koji je pripremio prof. dr. sc. Slavko Sakoman. U suradnji s Udrugom Let Agencija je distribuirala i objavila PDF-verziju Europskog priručnika za prevenciju pušenja, alkohola i droga, koji je uredio dr. Jaap van der Stel u suradnji s Deborah Voordewind, a čiji su izdavači Pompidou grupa Vijeća Europe i Jellinek Consultancy.

Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove **Školski preventivni programi – Uloga škole u prevenciji ovisnosti**, koji su objavljeni u Katalogu stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje, a održani su 15. i 16. siječnja 2009. godine za stručne suradnike i učitelje iz Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Virovitičko-podravske, Brodsko-posavske i Požeško-slavonske županije. U okviru stručnog skupa održanog 5. ožujka 2009. godine za voditelje županijskih stručnih vijeća učitelja razredne nastave u Zadru, predavanje Školski preventivni programi – Uloga škole u prevenciji ovisnosti održao je prof. dr. sc. Slavko Sakoman. U okviru stručnog skupa predstavljen je i svim sudionicima podijeljen priručnik Školski programi prevencije ovisnosti.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Ministarstva unutarnjih poslova – Ravnateljstva policije i pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa od 12. do 15. listopada 2009. godine u Bolu na otoku Braču organiziran je stručni skup **Smotra školskih preventivnih programa**. Na stručnom skupu predstavljeni su školski preventivni

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

programi iz 35 osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova Republike Hrvatske u okviru kojih je pripremljena izložba 191 likovnog rada iz osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske na teme prevencija ovisnosti i prevencija nasilja na stadionima.

Stručno usavršavanje u organizaciji Zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Filozofskog fakulteta u Rijeci pod nazivom **Promocija zdravlja i prevencija ovisnosti** za stručne suradnike, učitelje i nastavnike organizirano je u pet modula tijekom 2009. godine. Svaki modul sadrži 40-60 nastavnih sati i organizira se kroz 2-3 trodnevna susreta.

Modul 1. održan 2.– 4. travnja 2009. godine

- Epidemiologija, etiologija i fiziologija zloupotrebe sredstava ovisnosti
- Epidemiologija i značajke zloupotrebe sredstava ovisnosti kod mladih
- Etiologija rizičnih ponašanja djece i mladih
- Fiziologija i posljedice upotrebe i zloupotrebe sredstava ovisnosti

Modul 2. održan 27.–29. travnja 2009. godine

- Socioemocionalni razvoj djece i mladih, zdravstvena psihologija, životni stilovi mladih
- Socioemocionalni razvoj djece i mladih
- Zdravstvena psihologija
- Životni stilovi mladih

Modul 3. realiziran u lipnju 2009. godine

- Razvoj ovisnosti, rana detekcija i tretman, druga rizična ponašanja djece i mladih
- Razvoj ovisnosti i drugih rizičnih ponašanja
- Rana detekcija i tretmanske intervencije
- Savjetodavni rad s mladima

Tijekom kolovoza 2009. godine Agencija se uključila u implementaciju preventivnog programa **Unplugged – prevencija korištenja duhana, alkohola i drugih sredstava ovisnosti** koji je nastao inicijativom *European Union Drug Abuse Prevention* (EUDAP) i provodi se već 5 godina u 7 europskih zemalja – Austrija, Belgija, Njemačka, Grčka, Italija, Španjolska i Švedska. Od kolovoza 2009. do srpnja 2011. godine projekt će se pod vodstvom stručnjaka s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prilagoditi i provoditi u 13 osnovnih škola na području Zagreba i okolice. U projekt su uključene četiri europske zemlje, a vodi ga i financijski podržava *Mentor Foundation International*. Program „Unplugged – prevencija korištenja duhana, alkohola i drugih sredstava ovisnosti“ baziran je na učenju životnih vještina i konceptu socijalnih utjecaja te time promiče pozitivno i zdravo ponašanje i utječe na prevenciju korištenja sredstava ovisnosti (pušenje, korištenje alkohola i drugih sredstava ovisnosti). Izravni korisnici Projekta su učenici šestog razreda te njihovi roditelji.

Dana 6. listopada 2009. godine u Velikoj dvorani Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa predstavljen je elektronički zapis **Školski preventivni programi** koji sadrži dobre primjere iz prakse i likovne radove učenika osnovnih škola na temu prevencije ovisnosti i prevencije nasilja na stadionima te stručne materijale: knjigu **Sport i nasilje u Europi**, plakate i Power Point prezentacije za odgojno obrazovni rad u okviru sati razredne zajednice pripremljene u okviru Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih, brošuru **Rasizam, nogomet i Internet**

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

za učitelje i nastavnike u izdanju Europskog nadzornog centra za rasizam i ksenofobiju, informativnim strip **Što? Rasist? Ja?** u izdanju Europske komisije – Opće uprave za informaciju, kulturu i audiovizualne medije, **Europski priručnik za prevenciju pušenja, alkohola i droga**, koji je uredio dr. Jaap van der Stel i Deborah Voordewind u izdanju Pompidou grupe Vijeća Europe i Jellinek Consultancy, priručnik **Školski programi prevencije ovisnosti**, koji je pripremio prof. dr. sc. Slavko Sakoman, te brošuru **Ukidanje tjelesnog kažnjavanja djece** u izdanju Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Vijeća Europe.

U suradnji s Društvom za psihološku pomoć iz Zagreba i nevladinom organizacijom *Movisie* iz Utrechta (Nizozemska), uz podršku Agencije za odgoj i obrazovanje, pokrenut je projekt „Prevencija i djelotvorno pristupanje u nasilju u vezama mladih“ u okviru kojeg je 24. studenog 2009. održan stručni skup „Prevencija i djelotvorno pristupanje u nasilju u vezama mladih“ u Velikoj dvorani Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa

U 2009. godini Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je ukupno **86** stručnih skupova vezanih uz unaprjeđivanje odgojno-obrazovnog rada i preventivnih programa u školskom okruženju na kojima je sudjelovalo ukupno **4307** sudionika.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Agencije za odgoj i obrazovanje.

Mjera 5. Uspostaviti sustav identifikacije rizičnih čimbenika i rizičnih ponašanja učenika, njihovog praćenja te otklanjanja u odgojno-obrazovnom sustavu

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sunositelji: Agencija za odgoj i obrazovanje (središnji ured i podružnice), znanstvene i stručne ustanove, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. priprema prijedloga o načinima identifikacije, snimanja stanja i analize podataka o rizičnim čimbenicima i ponašanjima učenika
2. predložiti model identifikacije, praćenja i djelovanja škole na sprečavanju pojave i razvoja čimbenika rizika i rizičnih ponašanja učenika.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – kraj 2009. godine,
Aktivnost 2. – kraj 2010. godine i kontinuirano.

Provedba mjere: Aktivnost 1. – provedena

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je popis rizičnih čimbenika i rizičnih ponašanja. Snimanje i analiza stanja započeo će se kada se usuglase kriteriji iz mjere 4.1.1. Nacionalne strategije.

Utrošena sredstva: /

Mjera 6. Izraditi prijedlog modela uključivanja djece i mladih te njihovih roditelja na razini lokalne zajednice, u pripremu i provedbu programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje, znanstvene i stručne ustanove, jedinice regionalne i lokalne uprave i samouprave, organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. provedba edukacije stručnjaka koji na lokalnim razinama pripremaju i provode preventivne programe za partnerstvo s djecom i roditeljima
2. izraditi prijedlog načina sudjelovanja djece i njihovih roditelja u predlaganju, odlučivanju i provedbi preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – kraj 2010. godine i kontinuirano

Aktivnost 2. – 2012. godina.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 7. Osnažiti ulogu zdravstva u provedbi programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, znanstvene i stručne ustanove.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. predložiti načine unaprjeđivanja uloge zdravstva u pripremi i provedbi prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih
2. izraditi program prevencije poremećaja u ponašanju koji provode liječnici specijalisti školske medicine.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. – 2010. godina i kontinuirano,

Aktivnost 2. – 2011. godina.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 8. Izraditi prijedlog povećanja svih kapaciteta za liječenje djece i mladih s poremećajima u ponašanju i višestrukim smetnjama, uvažavajući regionalne potrebe

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: znanstvene i stručne ustanove, jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. povećati broj specijalizacija liječnika u području dječje i adolescentne psihijatrije
2. snimiti stanje i procijeniti potrebe te sukladno tome predložiti kapacitete za specijalističko-konzilijarno i stacionarno liječenje djece i mladih s poremećajima u ponašanju i višestrukim smetnjama.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2010. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 9. Izraditi plan aktivnosti osposobljavanja i intenzivnog uključivanja sustava socijalne skrbi u provedbu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Središnji uredi i podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje, odgojno-obrazovne ustanove, državna odvjetništva, sudovi, domovi zdravlja, policijske postaje, visokoškolske institucije i nezavisni stručnjaci, organizacije civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izraditi plan edukacije stručnjaka iz socijalne skrbi za ulogu koordinatora mreže stručnjaka i programa preventivnih aktivnosti na lokalnoj razini
2. educirati stručnjake
3. pokrenuti, osnovati i održavati aktivnosti koordinacijskih tijela na lokalnim razinama

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – 2010. godine

Aktivnosti 2. i 3. – kraj 2011. godine.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 10. Izraditi prijedlog djelovanja pojedinih društvenih sustava s posebno rizičnim skupinama djece i mladih (djeca i mladi koji prekidaju školovanje, samovoljno se udaljavaju iz obitelji, udomiteljskih obitelji ili bježe iz odgojnih ustanova, pridonose nesigurnosti u prometu te koji su skloni rizičnom ponašanju u svim područjima)

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, znanstvene i stručne ustanove i pojedinci, organizacije civilnog društva, mediji, zavodi za zapošljavanje.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. osmisлити i provesti prikladne načine informiranja i savjetovanja roditelja, mladih i djece o rizicima odrastanja,
2. osmisлити i provesti fokusirane medijske kampanje usmjerene na pojedine visokorizične skupine djece i mladih koji se kao pripadnici navijačkih i drugih supkulturnih skupina odaju nasilničkom ili huliganskom ponašanju
3. osmisлити i ponuditi specifične i fleksibilne programe nastavka školovanja i/ili osposobljavanja djece i mladih koji napuštaju redovito školovanje
4. uspostaviti mehanizme kontrole i utvrđivanja odgovornosti u vezi dosljednog provođenja već postojećih zakonskih propisa, posebice u prometu, u prodaji alkohola i duhanskih proizvoda, vezano uz noćne izlaske, skitnju, bježanje, igre na sreću, štetna druženja.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. i 3. – kraj 2010. godine

Aktivnost 2. – 2011. godine

Aktivnost 4. – kraj 2010. godine.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 11. Sve zakone i propise koji se tiču djece i mladih, pripremati žurno i tražiti žurno donošenje

Nositelj mjere: Ministarstvo pravosuđa

Sunositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo unutarnjih poslova, znanstvene i stručne ustanove i pojedinci.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izraditi popis zakona i propisa kojima se uređuju različita područja života djece i mladih, a koji su u postupku pripreme, izmjena ili ih je tek potrebno pripremiti kao i utvrditi dinamiku njihova donošenja;
2. pratiti dinamiku pripreme i donošenja;
3. ubrzati postupak donošenja Zakona o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 3. – 2009. godina

Aktivnosti 2. – kontinuirano

Provedba mjere: Aktivnosti 1. i 3. – provedene

Izvešće dostavlja: Ministarstvo pravosuđa

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Ministarstvo pravosuđa izradilo je popis zakona i propisa koji su postupku pripreme, izmjena ili ih tek treba izraditi te je utvrdilo dinamiku njihova donošenja.

Donijeti su sljedeći zakoni:

- Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje (donijet u prosincu 2009. godine, „Narodne novine“, broj 153/09)
- Zakon o probaciji (donijet u prosincu 2009. godine, „Narodne novine“, broj 153/09)
- Novi Zakon o kaznenom postupku (donijet u prosincu 2008. godine „Narodne novine“, broj 152/08, te izmjene i dopune Zakona u lipnju 2009. godine, „Narodne novine“, broj 76/09).

Osnovano je Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog postupka i izvršavanja maloljetničkih sankcija, koje je u studenom 2009. godine započelo s radom.

Aktivnost 3.

Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje donesen je u prosincu 2009. godine („Narodne novine“, broj 153/09). Zakon propisuje donošenje nekoliko pravilnika od kojih je samo Pravilnik o načinu izvršavanja odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod (članak 45. stavak 4. Zakona) iz nadležnosti Ministarstva pravosuđa, za čiju izradu će se predložiti osnivanje radne skupine.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva pravosuđa.

Izvešće podnosi: Ministarstvo unutarnjih poslova

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Nadležne ustrojstvene jedinice Ravnateljstva policije razmatraju mogućnost uvođenja novih prekršajnih odredbi u novi Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, za koji je zaduženo Ministarstvo unutarnjih poslova. Prekršajnim odredbama obuhvaćena bi bila do sada neregulirana područja neprihvatljive konzumacije alkoholnih pića od strane maloljetnih osoba te nedozvoljenih noćnih izlazaka, protivnih odredbama članka 95. Obiteljskog zakona. Od značajnijih postojećih zakonskih propisa, koji izravno ili posredno reguliraju područja poremećaja u ponašanju mladih, a vezani su uz mogućnost policijskih i drugih postupanja, ističemo sljedeće: Kazneni zakon, Zakon o oružju, Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, Zakon o sigurnosti cestovnog prometa, Zakon o javnom okupljanju, Zakon o sprečavanju nereda na sportskim natjecanjima, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o suzbijanju zlouporabe droga, Zakon o eksplozivnim tvarima, Zakon o prijevozu opasnih tvari, Zakon o osobnoj iskaznici, Zakon o prebivalištu i boravištu građana, Zakon o strancima,

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Zakon o nadzoru državne granice, Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana, Zakon o zaštiti od požara, Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, Zakon o trgovini, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakon o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara.

Utrošena sredstva: sredstva redovite djelatnosti Ministarstva unutarnjih poslova.

Mjera 12. Osigurati i osposobiti dovoljan broj stručnjaka te prostorne, materijalne i druge preduvjete potrebne za provedbu mjera vezanih uz poremećaje u ponašanju u području zdravstva, školstva, socijalne skrbi, policije te prekršajnih i kaznenopravnih mjera

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo unutarnjih poslova, znanstvene i stručne ustanove i pojedinci.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. postojeće standarde o omjeru broja stručnih djelatnika i korisnika, sukladno mogućnostima, uskladiti s europskim standardima u tom području;
2. sukladno tome izraditi plan zapošljavanja stručnjaka za rad s djecom i mladima u riziku i/ili s poremećajima u ponašanju u području zdravstva, obrazovanja, socijalne skrbi, policije i pravosuđa;
3. propisati vrstu i razinu obrazovanja stručnjaka za pojedina radna mjesta te minimum kontinuiranog stručnog usavršavanja kao preduvjet za zadržavanje profesionalnog statusa;
4. pripremiti program poticanja i uključivanja psihoterapijskog rada u pojedine oblike skrbi o djeci i mladima s poremećajima u ponašanju;
5. postojeće normative uređenja i opreme prostora namijenjenog životu korisnika i radu stručnjaka (posebice u centrima za socijalnu skrb) uskladiti sa suvremenim europskim standardima na tom području.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – 2010. godina

Aktivnosti 2., 3. i 4. – kraj 2010. godine i kontinuirano

Aktivnost 5. – 2011. godina i kontinuirano

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 13. Analiza stanja i unaprjeđenje postojeće mreže različitih oblika skrbi o djeci i mladima s poremećajima u ponašanju

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. analiza stanja i postojeće mreže različitih oblika skrbi (posebice institucionalne i poluinstitucionalne)
2. izraditi prijedlog unaprjeđenja mreže
3. osnivanje potrebnih oblika skrbi na područjima na kojim nisu zastupljeni te prema prijedlogu unaprjeđenja mreže

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2010. godina

Aktivnost 3. – 2011. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Područje: Osnaživanje obitelji

Mjera 1. Izraditi plan osposobljavanja za odgovorno roditeljstvo i promicati njegovu provedbu u svakodnevnom životu

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatsko novinarsko društvo, vijeća pojedinih medija i druge stručne i znanstvene ustanove te organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. definiranje odgovornog roditeljstva polazeći od sustava društvenih i odgojnih vrijednosti, njegovih komponenti i metodologije promicanja odgovornog roditeljstva
2. pripremiti plan edukacije i provesti edukaciju stručnjaka za osposobljavanje roditelja za odgovorno roditeljstvo
3. započeti plan provođenja, promocije i edukacije za odgovorno roditeljstvo na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
4. uspostaviti mehanizme evaluacije provedbe.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – 2010. godina

Aktivnosti 2., 3. i 4. – 2011. i 2012. godina.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 2. Osiguravanje novih preventivno-savjetodavnih oblika pomoći obitelji u riziku

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, znanstvene i stručne ustanove.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga novih oblika pomoći
2. osigurati način pružanja pomoći, nositelje te mehanizme evaluacije kojom će se osigurati kvaliteta provedbe
3. započeti provedbu novih oblika pomoći uz stalnu evaluaciju.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – sredina 2010. godine

Aktivnosti 2. i 3. – kraj 2011. godine

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 3. Definirati mjere rane pomoći u suočavanju s čimbenicima rizika

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Zavod za javno zdravstvo i organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. analiza postojećeg sustava mjera rane pomoći (obiteljski centri, savjetovališta, patronažna služba i sl.) i osmišljavanje prijedloga mjera za učinkovitiji sustav djelovanja
2. osigurati način pružanja pomoći, nositelje te mehanizme evaluacije kojom će se osigurati učinkovitija provedba,
3. započeta provedba novopredloženog sustava mjera uz stalnu evaluaciju.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – sredina 2010. godine

Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom

Utrošena sredstva: /

Mjera 4. Osigurati pomoć djeci koja žive u rizičnim uvjetima i djeci i mladima rizičnog ponašanja u njihovoj obitelji s ciljem smanjenja broja djece i mladih izdvojenih iz obitelji

Nositelji mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sunositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, stručne i znanstvene ustanove i organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. provesti analizu učinkovitosti postojećih i predložiti nove oblike pomoći
2. osigurati način pružanja pomoći, nositelje te mehanizme evaluacije kojom će se osigurati učinkovitija provedba,
3. započeti provedbu novih oblika pomoći uz stalnu evaluaciju.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 3. – 2011. godina

Aktivnost 2. – 2011. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Utrošena sredstva: /

Mjera 5. Izraditi programe rada s roditeljima koji zanemaruju i zlostavljaju djecu i osigurati njihovu provedbu

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, stručne i znanstvene organizacije.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. analiza stanja
2. ustrojavanje sustava pomoći roditeljima
3. izrada plana i programa edukacije stručnjaka
4. provedba edukacije stručnjaka i osiguravanje uvjeta za rad na razini županija,
5. provedba programa pomoći roditeljima i evaluacija učinkovitosti mjera.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – kraj 2010. godine

Aktivnost 2. – 2011. godina

Aktivnost 3. – kraj 2010. godine

Aktivnosti 4. i 5. – 2011. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom

Područje: Osnaživanje lokalne zajednice

Mjera 1. Identificirati mehanizme djelovanja neophodne za izgradnju sustava prevencije poremećaja u ponašanju u lokalnoj zajednici i izraditi program djelovanja

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te stručne i znanstvene ustanove, organizacije civilnog društva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada oglednog programa otkrivanja rizičnih i zaštitnih činitelja;
2. definiranje mreže programa i nositelja preventivnog djelovanja;
3. izrada županijskih i gradskih programa primjerenih posebnostima svake pojedine sredine i njihova provedba u praksi.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – 2010. godina
Aktivnost 2. – kraj 2010. godine
Aktivnost 3. – 2011. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

Mjera 2. Osigurati uvjete za izradu i provedbu programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih u svakoj lokalnoj zajednici, općini, gradu i županiji te njihovu provedbu

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: stručne i znanstvene ustanove i organizacije civilnog društva.

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. priprema oglednog programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih u Republici Hrvatskoj;
2. izrada navedenih programa i njihova provedba u županijama, gradovima, općinama i lokalnim zajednicama;
3. osiguravanje materijalnih, kadrovskih, edukacijskih i prostornih uvjeta provedbe programa;
4. stalna evaluacija i nadzor programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Rok provedbe:

- Aktivnosti 1. i 2. – 2010. godina
Aktivnost 3. – kraj 2010. godine i kontinuirano
Aktivnost 4. – 2011. godina i kontinuirano.

Provedba mjere: provest će se u roku predviđenom Nacionalnom strategijom.

4.2. ANALIZA PROVEDBE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

4.2.1. Analiza provedbe preporuka

- ***PREPORUKA: Izrada lokalne strategije/programa u svrhu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih.***

Sukladno Preporukama za provedbu mjera Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine, a u svrhu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, Grad Ploče započeo je izradu lokalne strategije te se njezino donošenje očekuje tijekom 2010. godini.

Grad Karlovac je izradio Preventivni program grada Karlovca te je osnovao Povjerenstvo za provođenje preventivnog programa grada Karlovca. U tu svrhu utrošena su sredstva u iznosu od 215.000,00 kuna.

Plan prevencije poremećaja u ponašanju izradila je općina Perušić te su u navedenu svrhu utrošili 1.000,00 kuna.

U Međimurskoj županiji, općina Gornji Mihaljevec započela je izradu lokalne strategije te se njezino donošenje očekuje tijekom 2010. godine, dok je općina Strahoninec izradila idejni nacrt plana mjera u svrhu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih.

Grad Kastav u Primorsko-goranskoj županiji započeo je s izradom Programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih te se konačno usvajanje Programa očekuje tijekom 2010. godine.

Varaždinska županija je započela s izradom Strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih Varaždinske županije. U tijeku su i pripreme za izradu Strategija za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih grada Novog Marofa, grada Varaždina i općine Sračinec.

Općina Negoslavci u Vukovarsko-srijemskoj županiji započela je s pripremom za izradu lokalne strategije.

- ***PREPORUKA: Osnivanje tijela zaduženog za koordinaciju i praćenje provedbe mjera Nacionalne strategije koja čine predstavnici Odjela za društvene djelatnosti, Ureda državne uprave u županijama i gradovima, nadležnih gradskih ureda za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu skrb, ustanova odgoja i obrazovanja, organizacija civilnog društva usmjerenih djeci i mladima, centara za socijalnu skrb i savjetovišta za djecu i mlade, brak i obitelj, odnosno obiteljskih centara, policijskih uprava, državnog odvjetništva i dr.***

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sukladno Preporukama za provedbu mjera Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine, Grad Dubrovnik je 28. rujna 2009. godine donio Odluku o osnivanju Vijeća za prevenciju kriminaliteta i javnog reda na području Grada Dubrovnika. Vijeće će biti zaduženo za koordinaciju i praćenje provedbe mjera Nacionalne strategije prevencije poremećaja ponašanja djece i mladih od 2009. – 2012. godine. U Gradu Dubrovniku je od 2004. do 2009. godine također djelovalo je Povjerenstvo za sprječavanje i praćenje neprihvatljivog ponašanja djece i mladih.

Na području Grada Slunja osnovano je Vijeće za prevenciju u sastavu: gradonačelnik Grada Slunja, načelnik Policijske postaje Slunj, zapovjednik Središta za borbenu obuku Slunj, kontakt policajac Policijske postaje Slunj, predstavnik Cesta Karlovac – Ispostave Slunj, ravnateljica Centra za socijalnu skrb Slunj, ravnateljica Srednje škole Slunj, predstavnik Osnovne škole Slunj, direktor HEP-a Slunj, komunalni redar Grada Slunja, župnik Župe Slunj, ravnateljica Doma zdravlja Slunj i predsjednik Savjeta mladih Grada Slunja. Vijeće za prevenciju osnovao je 2009. godine i Grad Gospić te je u navedenu svrhu utrošeno 1.000,00 kuna.

U Međimurskoj županiji postoji Prošireni tim „Pušenje i prekomjerno pijenje mladih“ kao i Povjerenstvo za prevenciju zlouporabe droga, koji intenzivno rade na saniranju i prevenciji poremećaja u ponašanju. Grad Čakovec osnovao je Vijeće za prevenciju u čijem se okviru, uz ostalo, provode i projekti vezani uz prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih (na primjer „Alkohol nije *cool*“, „Subota bez alkohola“ i „Policija u zajednici i mladi – Pomoć na Internetu“). Za navedene aktivnosti grad Čakovec je utrošio 40.000,00 kuna. U gradu Prelogu tijelo zaduženo za koordinaciju i praćenje mjera Nacionalne strategije djeluje u sklopu rada Socijalnog vijeća.

Gradsko vijeće Grada Rijeke na sjednici dana 5. ožujka 2009. godine donijelo je Odluku o osnivanju Vijeća za prevenciju kriminaliteta na području grada Rijeke kojemu je strateški cilj učiniti grad i građane sigurnijim. Vijeće za prevenciju je partnersko tijelo kojemu je cilj putem preventivnih aktivnosti raditi na povećanju sigurnosti, prevenciji štetnog ponašanja, smanjenju straha građana od kriminaliteta te podizanju ukupne kvalitete života na području grada Rijeke zajedničkim i koordiniranim radom cijele zajednice. Članovi Vijeća djeluju u sastavu: gradonačelnik grada Rijeke, načelnik Policijske uprave Primorsko-goranske, načelnik Sektora policije Policijske uprave primorsko-goranske, načelnik Sektora kriminalističke policije Policijske uprave primorsko-goranske, ravnatelj Centra za socijalnu skrb Rijeka, ravnatelj Osnovne škole „Srdoči“, ravnateljica Doma učenika Sušak, pročelnici Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb, za komunalni sustav, za odgoj i školstvo te za gradsku samoupravu i upravu. U Gradu Kastvu u 2009. godini organiziran je inicijalni sastanak – okrugli stol s temom prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih. Temeljem zaključka s navedenog sastanka pristupit će se formiranju tijela zaduženog za koordinaciju i praćenje provedbe mjera Nacionalne strategije. Općina Punat osnovala je Povjerenstvo za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih.

Na području Varaždinske županije koordinacijska tijela za praćenje provedbe Nacionalne strategije Varaždinske županije, Grada Novog Marofa i Grada Varaždina su u osnivanju. Grad Varaždin i Grad Novi Marof osnovali su Vijeća za komunalnu prevenciju koja u okviru svog djelokruga rada poduzimaju aktivnosti na prevenciji poremećaja u ponašanju djece i mladih Grada Varaždina. Općinsko vijeće Općine Sračinec donijelo je odluku o osnivanju Vijeća za prevenciju Općine Sračinec, a u njegov su sastav imenovani predstavnici Policijske uprave Varaždin, Osnovne škole Sračinec, Društva Crvenog križa

Varaždin, Savjeta mladih, socijalne skrbi, medija te predstavnici izvršnih tijela Općine Sračinec. Općina Cestica je u 2009. godini osnovala Vijeće za prevenciju Općine Cestica, koje se zajedno s Osnovnom školom Cestica i Centrom za socijalnu skrb brine o koordinaciji i praćenju provedbe mjera Nacionalne strategije.

Općina Suhopolje, na području Virovitičko-podravske županije, donijela je 10. rujna 2009. godine Odluku o osnivanju Vijeća za komunalnu prevenciju Općine Suhopolje s ciljem evidentiranja i praćenja aktualnog stanja pojave i poremećaja u ponašanju djece i mladih, dok u Općini Nova Bukovica Povjerenstvo za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih djeluje od 2007. godine.

- ***PREPORUKA: Održavanje redovitih sastanaka tijela zaduženih za koordinaciju provedbe i praćenje mjera Nacionalne strategije svakih 6 mjeseci te uspostavljanje učinkovitih načina suradnje, promicanje „partnerskih“ odnosa među svim članovima i razmatranje načina provedbe i postignuća provedbe mjera.***

U gradu Slunju održan je niz sastanaka Vijeća za prevenciju te je uspostavljena učinkovita suradnja i „partnerski“ odnos između institucija. Vijeće za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih grada Gospića održava redovite sastanke i okrugle stolove te je u navedenu svrhu potrošeno 500,00 kuna.

Prošireni tim „Pušenje i prekomjerno pijenje mladih“ i Povjerenstvo za prevenciju zlouporabe droga Međimurske županije održavaju redovite sastanke. U sklopu Vijeća za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih Grada Čakovca održavaju se redoviti sastanci te su uspostavljeni partnerski odnosi i učinkovita suradnja predstavnika Grada, Centra za socijalnu skrb, policije, liječnika školske medicine i drugih. Održan je sastanak Općine Strahoninec, predstavnika svih udruga te stručnog osoblja iz Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije te je tom prilikom izvršena analiza postojećeg stanja, analiza dosadašnjih aktivnosti, ukazano je na probleme i obrasce ponašanja te su predložene mjere daljnjeg djelovanja.

Grad Kastav izvješćuje da je u 2009. godini održan jedan sastanak Radne skupine za razvoj strategije i programa prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih.

Tijekom 2009. godine održana su tri sastanka Vijeća za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih Općine Sračinec, na kojima se, među ostalim, razmatrala i suradnja s ostalim tijelima zaduženim za koordinaciju provedbe i praćenje mjera Nacionalne strategije. Općina Cestica održava redovite sastanke tijela koja su zadužena za koordinaciju i praćenje mjera Nacionalne Strategije i to svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće.

- ***PREPORUKA: Suradnja i razmjena podataka s drugim državnim tijelima te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju razmjene iskustava i korištenja dobrih primjera iz prakse.***

Međimurska županija primjenjuje navedenu preporuku u praksi kroz projekt „Zdrave županije“. U Gradu Čakovcu uspostavljena je suradnja i razmjena podataka sa svim institucijama u čijem je djelokrugu prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih, kao i s drugim državnim tijelima i jedinicama lokalne i regionalne samouprave, te se koriste dobri primjeri iz prakse.

Grad Novi Marof i Varaždin izvješćuju da su razmjenjivali određene informacije i iskustva s drugim jedinicama lokalne samouprave. U sklopu sastanaka Vijeća za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih općine Sračinec odvija se razmjena iskustva između članova te se razmatraju iskustva drugih nadležnih institucija i korištenje dobrih primjera iz prakse.

Općina Negoslavci u Vukovarsko-srijemskoj županiji ostvaruje suradnju te razmjenjuje podatke s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, osnovnim školama, klubovima za mlade te policajcem u zajednici.

4.2.2. Analiza provedbe pojedinih mjera od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

4.2.2.1. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano

Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 2.

Općina Župa Dubrovačka iz proračunskih sredstava izdvaja sredstva za rad udruga s ciljem da se djeci s teškoćama u razvoju daje podrška i poticaj u razvoju pozitivnih modela ponašanja putem razvoja socijalnih i komunikacijskih vještina. Također je cilj unaprijediti kvalitetu odnosa roditelj – dijete putem razvoja specifičnih roditeljskih vještina i kompetencija. Udruga Idem i Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama provest će dva programa na području općine Župa Dubrovačka: "Cool je znati kako se ponašati" – radionice za razvoj socijalnih vještina djece i roditelja i "Sretan roditelj – sretno dijete" – radionice namijenjene roditeljima.

Dubrovačko-neretvanska županija sufinancira programe prevencije zlostavljanja i zanemarivanja djece i mladih.

Utrošena sredstva: 10.182,00 kuna

4.2.2.2. GRAD ZAGREB

Područje 4.1.: ISTRAŽIVANJE POJAVE

Mjera 1. Usuglasiti postojeće kriterije za utvrđivanje pojave te evidentirati i kontinuirano pratiti pojavu poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. analiza postojećih kriterija prema kojima se od strane nadležnih državnih tijela u Republici Hrvatskoj evidentiraju poremećaji u ponašanju djece i mladih, kao i analiza načina (metodologije i instrumenti) praćenja aktualnog stanja pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih;
2. uvažavajući rezultate analiza postojećih kriterija evidentiranja i načina praćenja pojave, a polazeći od odgojnih vrijednosti u hrvatskome društvu, provedene stručne i javne rasprave, izrada prijedloga usklađenih kriterija za određivanje i utvrđivanje pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih te načina njenog praćenja te upućivanje Povjerenstvu Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih;
3. dostupnost kriterija za određivanje i utvrđivanje pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih te načina njenog praćenja putem web-stranice široj javnosti.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – 2009. godina

Aktivnost 2. i 3. – kraj 2010. godine

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Temeljem podneska Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba kao tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavilo je tijekom prosinca 2009. godine sve podatke koji su se odnosili na kriterije/postupke/ustanove za utvrđivanje, definiranje i/ili dijagnosticiranje poremećaja u ponašanju; biopsihosocijalna obilježja djeteta/mlade osobe s poremećajima u ponašanju; najnižu dob utvrđivanja poremećaja u ponašanju; obrasce/sheme evidencije poremećaja u ponašanju i sl.; ostale podatke koji su važni za rad Radne skupine za izradu analize kao i prijedloga standarda definiranja, utvrđivanja i praćenja poremećaja u ponašanju djece i mladih. U prosincu 2009. godine Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti dostavljen je i podnesak koji se odnosio na definiciju poremećaja u ponašanju djece i mladih te kriterije njihova utvrđivanja.

Utrošena sredstva: /

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 2. Izraditi standarde za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga problemskih područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad
2. predložiti postupak i standarde djelovanja interdisciplinarnih timova
3. provesti javne stručne rasprave o predloženom
4. započeti s interdisciplinarnim radom na dogovorenim područjima.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine
Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina
Aktivnost 4. – 2010. godina i kontinuirano

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Tijekom 2002. godine, na prijedlog Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, tadašnje Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba donijelo je Program mjera unaprjeđivanja intersektorske suradnje u cilju povećavanja sigurnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba, 14/02). Navedenim programom definirani su interdisciplinarni timovi na razini Grada Zagreba, vijeća gradskih četvrti/tadašnjih područnih ureda, te na razini odgojno-obrazovnih ustanova. U cilju unaprjeđivanja suradnje, sastanci su se održavali u skladu s odredbama Programa, a tijekom 2009. prema potrebi i to uglavnom na razini odgojno-obrazovnih ustanova.

Utrošena sredstva: /

Mjera 3. Predložiti načine unaprjeđenja provedbe odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga učinkovite provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera
2. izraditi prijedlog učinkovite provedbe postojećih i novopredloženih mjera u pojedinim sustavima,
3. osigurati kontinuirano praćenje i evaluaciju provedbe
4. izraditi protokol postupanja za provedbu mjera.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine

Aktivnost 2. – 2010. godina

Aktivnosti 3. i 4. – 2011. godina i kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport je još 2002. godine procijenio unaprjeđivanje suradnje različitih sektora/institucija najznačajnijim i prioritetnim čimbenikom u unaprjeđivanju provedbe postojećih mjera, te je predložio tadašnjem Gradskom poglavarstvu Grada Zagreba donošenje Programa mjera unaprjeđivanja intersektorske suradnje u cilju povećavanja sigurnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba, 14/02). Navedenim programom definirani su interdisciplinarni timovi na razini Grada Zagreba, vijeća gradskih četvrti/tadašnjih područnih ureda te na razini odgojno-obrazovnih ustanova. Početkom provedbe programa, a u cilju unaprjeđivanja suradnje, sastanci su se održavali u skladu s odredbama Programa, a tijekom 2009. prema potrebi i to uglavnom na razini odgojno-obrazovnih ustanova. Svrha interdisciplinarnih timova na razini škola (u sastavu: liječnik školske medicine, djelatnik policije, djelatnik Centra za socijalnu skrb Zagreb, te djelatnik škole) je zajednički iznaći mogućnosti pomoći učenicima izloženima riziku.

Utrošena sredstva: /

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano

Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Sve odgojno-obrazovne ustanove u okviru Godišnjeg plana i programa izrađuju školske preventivne programe. Uzimajući u obzir zaštitne čimbenike poremećaja u ponašanju (npr. obrazovni uspjeh, kvalitetno organiziranje slobodnog vremena i slično), Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, prije svega u okviru svoje redovne djelatnosti kroz programe javnih potreba u predškolskom odgoju, osnovnim i srednjim školama, tehničkoj kulturi, športu i kulturi, te temeljem zahtjeva odgojno-obrazovnih ustanova, kao i različitih udruga kroz programe neformalnog obrazovanja, programe mjera povećavanja sigurnosti, rada s darovitimima i s učenicima s posebnim potrebama, programe međugradske i međunarodne suradnje i slično, kao i u okviru Natječaja za programe udruga mladih i udruga za mlade, financira niz programa kojima se nastoji osigurati kvalitetniji odgoj i obrazovanje te što kvalitetnije slobodno vrijeme djece i mladih:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

- programi međugradske i međunarodne suradnje – temeljem zahtjeva odgojno-obrazovnih ustanova ili udruga i slično (1.209.726,75 kn),
- programi neformalnog obrazovanja – temeljem zahtjeva odgojno-obrazovnih ustanova ili udruga i slično (735.386,76 kn)
- programi mjera povećavanja sigurnosti, rada s darovitima i učenicima s posebnim potrebama – temeljem zahtjeva odgojno-obrazovnih ustanova ili udruga i slično (539.349,72 kn)
- programi tehničke kulture – svi zajednički i posebni programi, kao i svakodnevne aktivnosti u Zajednici, savezima, klubovima i udrugama tehničke kulture imaju zadaću popularizirati i unaprijediti tehničku kulturu u Gradu Zagrebu, obogaćivati ponudu za kreativno korištenje slobodnog vremena djece i mladih, kao i nadopuniti njihovo redovito obrazovanje izbornim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima te drugim oblicima neformalnog obrazovanja u tehničkoj kulturi putem Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Grada Zagreba; na taj se način izravno pridonosi prevenciji u odgoju djece i mladih i onemogućuje se utjecaj negativnih društvenih pojava na najmlađu populaciju (5.291.336,00 kn)
- športski programi
- programi kulture
- program Vikendom u športske dvorane (7.749.216,94 kn)
- projekt Besplatni tečajevi stranih jezika (3.366.708,12 kn)
- Pomoćnici u nastavi/osobni pomoćnici (2.040.447,56 kn)
- Škola u prirodi (5.247.940,00 kn)
- u okviru navedenog Natječaja Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport financirao je 187 programa udruga za mlade ili udruga mladih koji se odnose na preventivne aktivnosti rizičnih oblika ponašanja u okviru kvalitetnog organiziranja slobodnog vremena mladih, u odnosu na uključivanje mladih u aktivno sudjelovanje u društvu, kroz mobilnost, informiranje i savjetovanje mladih, kroz obrazovanje mladih, socijalnu politiku prema mladima, zapošljavanje i poduzetništvo te kroz zdravstvenu zaštitu i reproduktivno zdravlje. (2.401.600,00 kn).

Temeljem Programa socijalnog značenja iz proračuna Grada Zagreba niz se godina financiraju različiti programi športa, kulture, tehničke kulture i sociopedagoški programi koji okupljaju djecu i mlade sukladno njihovim željama i afinitetima. Ponuđeni sadržaji besplatni su za korisnike. Na taj se način djeca i mladi „odvođe“ s ulice i uključuju u aktivnosti koje im se osiguravaju mimo redovnog sustava školovanja. Time Grad Zagreb poduzima preventivne mjere u cilju sprečavanja štetnosti svih oblika neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži koje se temelje na poduzimanju raznih socijalnih akcija usmjerenih na smanjenje društvene patologije. Ovim su programom obuhvaćene ciljane skupine djece i mladeži u dobi od 6 do 18 godina, članovi njihovih obitelji i edukatori.

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom na temelju Zakona o udrugama i Odluke o uvjetima za ostvarivanje financijske potpore za zdravstvene, socijalne i humanitarne programe i projekte od interesa za Grad Zagreb, financira programe i projekte udruga i drugih pravnih i fizičkih osoba od interesa za Grad Zagreb te jednom godišnje provodi Natječaj za predlaganje programa i projekata od socijalnog značenja (socijalnog i humanitarnog značenja i prevencije neprihvatljiva ponašanja djece i mladeži).

Pri Uredu djeluje Povjerenstvo za odabir programa socijalnog značenja (socijalnog i humanitarnog značenja i prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži) koje je u 2009. godini odabralo sljedeći broj programa i projekata prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži i to iz područja:

- kulture (42 programa u iznosu od 1.130.656,00 kuna),

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

- tehničke kulture (52 programa u iznosu od 1.296.450,00 kuna),
- športa (66 programa u iznosu od 1.936.408,40 kuna),
- sociopedagoški programi (60 programa u iznosu od 1.573.028,54 kuna).

Ukupan iznos za programe prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži: 5.936.542,94 kuna.

Utrošena sredstva: 34.518.254,79 kuna

4.2.2.3. KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 2. Izraditi standarde za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga problemskih područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad
2. predložiti postupak i standarde djelovanja interdisciplinarnih timova
3. provesti javne stručne rasprave o predloženom
4. započeti s interdisciplinarnim radom na dogovorenim područjima.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine
Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina
Aktivnost 4. – 2010. godina i kontinuirano

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Grad Slunj organizirao je stručne rasprave te se započelo s interdisciplinarnim radom i suradnjom na području prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih.

Utrošena sredstva: /

Mjera 3. Predložiti načine unaprjeđenja provedbe odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova

Redni broj i naziv aktivnosti:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

1. izrada prijedloga učinkovite provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera
2. izraditi prijedlog učinkovite provedbe postojećih i novopredloženih mjera u pojedinim sustavima,
3. osigurati kontinuirano praćenje i evaluaciju provedbe
4. izraditi protokol postupanja za provedbu mjera.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine

Aktivnost 2. – 2010. godina

Aktivnosti 3. i 4. – 2011. godina i kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Karlovačka županija sufinancirala je provođenje Programa predavanja i radionica Obiteljskog centra Karlovačke županije za roditelje djece s teškoćama u razvoju, Programa radionica za djecu iz obiteljskih zajednica trajnije narušenih odnosa i Programa radionica za unaprjeđenje roditeljskih vještina „Škola za uspješnije roditeljstvo“.

Grad Slunj izrađuje CD na temu štetnosti utjecanja alkohola, kao i web stranicu s osnovnim podacima o kontakt policajcu i mogućnostima prijave učeničkog (vršnjačkog) nasilja.

Utrošena sredstva: 40.010,00 kuna

<i>Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse</i>

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano

Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Karlovačka županija sufinancirala je troškove tiskanja brošure o prevenciji ovisnosti za osnovne škole.

Utrošena sredstva: 15.000,00 kuna

Mjera 5. Uspostaviti sustav identifikacije rizičnih čimbenika i rizičnih ponašanja učenika, njihovog praćenja te otklanjanja u odgojno-obrazovnom sustavu

Nositelj mjere: **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. priprema prijedloga o načinima identifikacije, snimanja stanja i analize podataka o rizičnim čimbenicima i ponašanjima učenika
2. predložiti model identifikacije, praćenja i djelovanja škole na sprečavanju pojave i razvoja čimbenika rizika i rizičnih ponašanja učenika.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – kraj 2009. godine,
Aktivnost 2. – kraj 2010. godine i kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Grad Karlovac proveo je anketu o ovisničkom ponašanju učenika sedmih i osmih razreda osnovnih škola i prvog razreda Gimnazije Karlovac. Sam preventivni program usmjeren je edukaciji učitelja i roditelja kako bi sami mogli identificirati rizično ponašanje kod djece.

Utrošena sredstva: 204.000,00 kuna

4.2.2.4. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 2. Izraditi standarde za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: **Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi**

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga problemskih područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad
2. predložiti postupak i standarde djelovanja interdisciplinarnih timova
3. provesti javne stručne rasprave o predloženom
4. započeti s interdisciplinarnim radom na dogovorenim područjima.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine
Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina
Aktivnost 4. – 2010. godina i kontinuirano

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

U Općini Perušić je u izradi prijedlog problemskih područja.

Utrošena sredstva: 500,00 kuna.

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano
Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

U Gradu Gospiću 2009. godine proveden je preventivni program „Stop nasilju nad djecom“ koji je obuhvatio tri osnovne škole.

Utrošena sredstva: 12.520,00 kuna.

4.2.2.5. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano
Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

U Općini Tuhelj, u Osnovnoj školi Lijepa naša, Tuhelj, od 2004. godine provodi se UNICEF-ov program „Stop nasilju među djecom“, a 2009. godine potvrđen je i obnovljen status „Škole bez nasilja“. Program obuhvaća radionice i predavanja za učenike, učitelje i roditelje na kojima se obrađuju teme iz komunikacije, empatije, međuljudskih odnosa, a za učenike je organizirana međuvršnjačka pomoć koja uključuje pomoć učeniku koji je doživio nasilje i učeniku koji se ponašao nasilno. U prevenciji nasilja surađuje se s udrugama u lokalnoj sredini.

U Osnovnoj školi Ljudevit Gaj u Krapini prevencija se provodi kroz cjelokupni odgojni rad škole, a sastavni je dio programa sata razrednika, preventivnog programa vršnjačkog zlostavljanja te preventivnog programa zlorabe sredstava ovisnosti. Škola surađuje s nadležnim institucijama (Obiteljski centar, Centar za socijalnu skrb, Zavod za javno zdravstvo, Centar za prevenciju ovisnosti) te nastoji ostvariti kvalitetnu suradnju s roditeljima i učenicima. Osnovna škola Augusta Cesarca u Krapini provodi program kojim se uspostavljaju i održavaju vrijednosti usmjerene na prevenciju vršnjačkog nasilja primjenom Protokola o postupanju u slučajevima nasilja provođenjem radionica, individualnim savjetodavnim radom s učenicima kod kojih su evidentirani oblici neprihvatljivog ponašanja. Škola također ima program prevencije zlorabe sredstava ovisnosti koji se ostvaruje u suradnji s institucijama u lokalnoj sredini.

Osnovna škola Oroslavje provodi preventivne programe: „Školski program prevencije ovisnosti“, „Znanjem protiv ovisnosti“, „Za sigurno i poticajno okruženje u školama“ te program „Hrabri kreativci“.

Osnovna škola Side Košutić, Radoboj, realizira radionice koje su sastavni dio Godišnjeg plana i programa rada, a njime se uvježbavaju vještine prihvatljivog društvenog ponašanja s naglaskom na prepoznavanju osjećaja, komunikaciji, razvoju empatije, svladavanju ljutnje i rješavanju problema.

Osnovna škola Mihovljan provodi radionice za učenike i roditelje te ostvaruje suradnju s obiteljskim centrom, centrom za socijalnu skrb i policijskom upravom.

U Osnovnoj školi Antuna Mihanovića, Petrovsko, provedeno je niz radionica vezanih uz nenasilno rješavanje problema, izgradnju i formiranje osobnog stava među vršnjacima i poticanje samopoštovanja, te su održani roditeljski sastanci na kojima su se obrađivale teme poput prevencije ovisnosti i sigurnosti djece na internetu. Učiteljsko vijeće planira predavanje na temu prevencije poremećaja u ponašanju kod djece i mladih.

U suradnji s Osnovnom školom Zlatar Bistrica i Crvenim križem Zlatar, Općina Zlatar Bistrica provela je program učenja i razvijanja socijalnih i komunikacijskih vještina s ciljem prevencije i suzbijanja rizičnih ponašanja te program prevencije suzbijanja ovisnosti.

Utrošena sredstva: 32.000,00 kuna.

4.2.2.6. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 2. Izraditi standarde za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga problemskih područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad
2. predložiti postupak i standarde djelovanja interdisciplinarnih timova
3. provesti javne stručne rasprave o predloženom
4. započeti s interdisciplinarnim radom na dogovorenim područjima.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine
Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina
Aktivnost 4. – 2010. godina i kontinuirano

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

U općini Gornji Mihaljevec problemska područja utvrđuju se u suradnji s Osnovnom školom Gornji Mihaljevec.

Utrošena sredstva: /

Mjera 3. Predložiti načine unaprjeđenja provedbe odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga učinkovite provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera
2. izraditi prijedlog učinkovite provedbe postojećih i novopredloženih mjera u pojedinim sustavima,
3. osigurati kontinuirano praćenje i evaluaciju provedbe
4. izraditi protokol postupanja za provedbu mjera.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine
Aktivnost 2. – 2010. godina
Aktivnosti 3. i 4. – 2011. godina i kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Međimurska županija provela je navedenu aktivnost kroz projekt „Zdrava županija“. U Gradu Čakovcu dosad nije izrađen poseban prijedlog provedbe postojećih i novopredloženih mjera, već se one provode kroz različite aktivnosti udruga, akcije Grad Čakovec – prijatelj djece i u sklopu aktivnosti Vijeća za prevenciju. Općina Gornji Mihaljevec utvrđuje načine unaprjeđenja u suradnji s Osnovnom školom Gornji Mihaljevec i Policijskom upravom Međimurskom.

Utrošena sredstva: 22.500,00 kuna

4.2.2.7. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano
Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Primorsko-goranska županija redovno osigurava sredstva za preventivne programe u osnovnim i srednjim školama, kao što su: „Stop nasilju među djecom“, „Vršnjačka pomoć“, „Afirmacija pozitivnih vrijednosti“, „Stop nasilju u školama“, „Prepoznavanje i izražavanje emocija“, „Nenasilno rješavanje sukoba“, „Budi mi prijatelj“ i „CAP program“. Programe su predlagale same škole, sukladno svojim potrebama, a izvode ih djelatnici škola – učitelji, psiholozi, pedagozi te vanjski suradnici (primjerice, ostvarena je uspješna suradnja škola s udrugom „Korak po korak“). Županija iz svojih sredstava sufinancira i znanstveno-stručni projekt „Prevencija poremećaja u ponašanju kod adolescenata“ koji se financiraju od školske godine 2004./2005. i svake se godine uključuje sve više škola. U školskoj godini 2008./2009. programi su se provodili u 26 osnovnih i 23 srednje škole.

U Osnovnoj školi Kozala u Rijeci u svibnju 2009. godine otvoren je Medijacijski centar Rijeka, prvi u Republici Hrvatskoj. Medijacijski centar otvoren je u suradnji Foruma za slobodu odgoja i Grada Rijeke te uz financijsku podršku Europske komisije u sklopu projekta „Možemo to riješiti – medijacijom prema kulturi demokratske komunikacije i rješavanja

sukoba“, s ciljem prevencije nasilja u školi, ali i u cjelokupnom društvu. Aktivnosti Centra, koje je financijski podržao Grad Rijeka s 18.000,00 kuna, sastoje se od pružanja informacija prosvjetnim djelatnicima o medijaciji i nenasilnom rješavanju sukoba, promocije medijacije i rada centra, provođenja postupaka medijacije i pružanja podrške u rješavanju međusobnih sukoba, do koordinacije medijatora i njihovog praćenja, daljnjeg usavršavanja medijatora i slično.

Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb i Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo Grada Rijeke proveli su u okviru Akcijskog plana Povjerenstva za borbu protiv ovisnosti Grada Rijeke vrednovanje programa primarne prevencije ovisnosti u osnovnim školama u Rijeci. Ovim su se vrednovanjem dobili odgovori o obilježjima školskih i preventivnih programa, o njihovim organizacijskim specifičnostima, o korištenim metodama i postupcima, ali i o kapacitetima škola za razvojno planiranje na osnovi empirijskih pokazatelja. Vrednovanje je provedeno na inovativan način kao razvojni projekt u kojem je sam proces vrednovanja iskorišten za aktivaciju i unaprjeđivanje postojećih školskih preventivnih programa. Pristupom se željelo postići da svaka škola izradi strukturirani i obvezujući program koji je temeljen na realnim uvidima i stvarnim procjenama prioritarnih područja na koja bi se školski preventivni program trebao usredotočiti. Pristupom se željelo ojačati kapacitete škola za učinkovito reagiranje na probleme svojih učenika kako bi na taj način poticale njihov pozitivan osobni razvoj. Krajnji cilj vrednovanja bio je pokušati utvrditi učinkovitost postojećih preventivnih programa i dati smjernice njihovu unaprjeđivanju.

Na sastanku predstavnika Vladinih tijela – Povjerenstva i Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, Policijske uprave Primorsko-goranske županije te Grada Rijeke u prosincu 2009. godine dogovoreno je kako će se programi prevencije zlouporabe droga, konzumiranja alkohola i vandalizma, koji se provode za učenike četvrtog i šestog razreda te roditelje učenika 6. razreda zagrebačkih osnovnih škola u okviru strategije djelovanja Policija u zajednici, proširiti i na osnovne škole u Rijeci. Cilj je tih programa pomoć u jačanju roditeljske uloge, posebno u segmentu nadzora nad djecom, prepoznavanja ranih simptoma konzumiranja sredstava, bilo kroz uočene promjene u ponašanju djece, bilo kroz pronalazak droga ili sredstava za njihovo korištenje. Tijekom 2010. godine krenut će se s pilot projektom u nekoliko riječkih osnovnih škola, nakon čega bi se takav program provodio u cijeloj generaciji učenika ciljanih dobi.

U ožujku 2009. godine, u Gradskoj vijećnici održano je predstavljanje knjige "Nasilje djece nad roditeljima – obiteljska tajna?", autorice prof. dr. sc. Jasminke Zloковиć. U povodu obilježavanja Dana odgoja bez batina, 30. travnja, Dom za boravak djece "Tić" je uz podršku Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb te Odjela za odgoj i školstvo Grada Rijeke organizirao tribinu pod nazivom "Tjelesno kažnjavanje djece – danas" koja je bila prvenstveno namijenjena djelatnicima osnovnih škola i vrtića, ali i roditeljima te svima zainteresiranima za temu tjelesnog kažnjavanja djece. U sklopu obilježavanja Svjetskog dana prevencije zlostavljanja djece, u Gradskoj vijećnici, u studenom, održana je stručna tribina "Mreža znanja za sigurno korištenje interneta i mobitela". Cilj tribine u organizaciji Doma za dnevni boravak djece "Tić" te uz podršku Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb te odgoj i školstvo, bio je upoznavanje javnosti s problemom nasilja nad djecom putem novih tehnologija.

U 11 riječkih osnovnih škola provodi se UNICEF-ov projekt "Stop nasilju među djecom" kojeg su u cijelosti osmislili hrvatski stručnjaci. Svih 11 riječkih škola uspješno je savladalo "Sedam koraka do sigurne škole" i steklo priznanje "Škola bez nasilja" te su se uključile u Mrežu škola bez nasilja. Od 11 riječkih škola, čak 5 njih su taj status obnovile nakon 3 godine provedbe UNICEF-ova programa za sprečavanje nasilja među djecom.

Osnovna škola Petar Zrinski, Čabar ostvaruje programe prevencije poremećaja u ponašanju u redovnoj nastavi i izvannastavnoj aktivnosti te putem uključenosti u projekte:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

„Eko škole“, „Škole bez nasilja“, „Odgoja i obrazovanja za ljudska prava“ i Učeničke zadruge „Mrav“ i „CAP programa“. U školi se svake godine provodi natječaj „Najdjelo nesebične pomoći“ s ciljem poticanja solidarnosti i humanosti među učenicima. U Srednjoj školi Vladimir Nazor, Čabar u školskoj godini 2009./2010. provode se programi prevencije ovisnosti, prevencije nasilja među učenicima i prevencije e-nasilja.

Program "Trening životnih vještina" počeo se provoditi u školskoj godini 2005./2006. Program je namijenjen učenicima 6. i 7. razreda, a školske godine 2008./2009. u njemu je sudjelovalo 20 riječkih osnovnih škola s oko 1700 riječke djece. Provode ga stručni suradnici škole te nastavnici i razrednici, a usmjeren je na socijalne i psihološke čimbenike koji važe u etiologiji uporabe/zlouporebe sredstava ovisnosti.

Aktivnost 2.

Općina Punat provodila je Program Malih kreativnih socijalizacijskih skupina, Školu za roditelje, Kreativnu likovnu radionicu te održavala tribine koje imaju preventivni karakter. Grad Cres izdvojio je sredstva za promicanje športskih, kulturnih i drugih aktivnosti kod djece i mladih, kao i za ustanove koje su provodile stručne programe na prevenciji poremećaja u ponašanju. Grad Rab je sudjelovao u praćenju programskih aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa. U programskim aktivnostima vezanim uz teškoće socijalno neprihvatljivog ponašanja, svladavanja školskog programa i disfunkcionalnosti obitelji sudjelovao je 131 korisnik, a u programskim aktivnostima prevencije ovisnosti 58 djece i 40 roditelja.

Utrošena sredstva: 1.502.275,61 kuna

Aktivnost 3.

U 2009. godini, Dom za dnevni boravak djece "Tić" Rijeka u suradnji sa školama te uz podršku Grada Rijeke proveo je "Istraživanje o nasilju među djecom u školi". Postupak prikupljanja podataka proveden je u razdoblju od travnja do lipnja 2009. godine, a sudjelovalo je 1794 učenika sedmih i osmih razreda u 24 osnovne škole kojima je osnivač Grad Rijeka te 3 škole na području Primorsko-goranske županije. Među sudionicima je bilo 51,1% djevojčica i 48,9% dječaka. Rezultati istraživanja pokazuju incidenciju vršnjačkog nasilja među učenicima sedmih i osmih razreda u svim osnovnim školama u Gradu Rijeci. Alarmantan je podatak da je čak 37% učenika sedmih i osmih razreda gotovo svakodnevno uključeno u probleme nasilja u riječkim osnovnim školama.

Uviđajući značaj stručnog usavršavanja djelatnika, zbog središnje i ključne uloge koju učitelji imaju u prevenciji i suzbijanju različitih oblika nasilja i ovisnosti, Grad Rijeka sustavno sufinancira seminare Foruma za slobodu odgoj, koje je u školskoj godini 2008./2009. završilo 78 riječkih učitelja, i to: "Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje" – 13 učitelja, "Edukacijom do zdravlja" – 18 učitelja, "Medijacijom u školi protiv nasilja u društvu" – 19 učitelja, "Vladavina prava" – 13 učitelja i "Edukacija o Europskoj uniji" – 15 učitelja.

Utrošena sredstva: 535.000,00 kuna

4.2.2.8. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano
Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Osnovna škola Novi Marof i Policijska postaja Novi Marof uključene su u provođenje UNICEF-ovog programa "Stop nasilju". Osnovna škola Novi Marof i Osnovna škola Podrute kontinuirano rade s djecom devijantnog ponašanja i na prevenciji ovisnosti u suradnji s Policijskom postajom Novi Marof (predavanja na temu ovisnosti, roditeljski sastanci u sastavu djeca, roditelji, policija na temu poremećaja u ponašanju).

U Varaždinskoj županiji školski preventivni programi prate se na razini škola uz koordinaciju školskog koordinatora, te se provode radionice i edukacije za vijeće učenika i vijeće roditelja.

Kontinuirano se provode radionice s učenicima, učiteljima i roditeljima u suradnji s Policijskom upravom, Obiteljskim centrom i Centrima socijalne skrbi, te Zavodom za javno zdravstvo u Varaždinskoj županiji. Radionice se odnose na prevenciju ovisnosti, maloljetničke delinkvencije, nasilja među djecom i nasilja u maloljetničkim vezama, a Varaždinska županija potiče i sufinanciranje programa s ciljem organizacije slobodnog vremena učenika i prevencije ovisnosti.

Utrošena sredstva: 20.000,00 kuna

Aktivnost 2.

U 2009. godini Grad Novi Marof je sufinancirao Preventivni program za rad s djecom rizičnog ponašanja, koji provode Centar za socijalnu skrb Novi Marof, Osnovna škola Novi Marof i Policijska postaja Novi Marof. Za provođenje Programa educirano je 18 osoba, koje rade s 8 skupina djece i roditelja. Grad financira rad dviju skupina. Grad Varaždin je također sufinancirao Preventivni program za rad s djecom rizičnog ponašanja, koji provode Centar za socijalnu skrb – Disciplinski centar – radna terapija za korisnike Disciplinskog Centra te preventivni program s ovisnicima Centar za prevenciju i liječenje ovisnika Varaždinske

županije i sufinanciranje savjetovališta Gradskog društva Crvenog križa za rad s mladima i roditeljima.

U 2009. godini Varaždinska županija je sufinancirala i redovnu djelatnost Centra za prevenciju i liječenje ovisnika Varaždinske županije.

Utrošena sredstva: 219.534,52 kuna

Aktivnost 3.

Aktivnosti za 33 osnovne i 15 srednjih škola te 2 učenička doma usmjerene su na sufinanciranje škole športa tijekom cijele godine. Zajednica športskih udruga okuplja mlade s ciljem pridonošenja zdravom načinu života, u što je uključeno oko 40% mladih srednjoškolaca, oko 3.500 učenika. Potiču se i rekreativne aktivnosti, posebno za mlade. Programi tehničke kulture organiziraju se s ciljem poticanja stvaralaštva mladih.

Utrošena sredstva: 970.000,00 kuna

4.2.2.9. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Područje 4.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA PREVENCIJE POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Mjera 2. Izraditi standarde za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

Nositelj mjere: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga problemskih područja na kojima je neophodno osigurati interdisciplinarni timski rad
2. predložiti postupak i standarde djelovanja interdisciplinarnih timova
3. provesti javne stručne rasprave o predloženom
4. započeti s interdisciplinarnim radom na dogovorenim područjima.

Rok provedbe:

- Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine
Aktivnosti 2. i 3. – 2010. godina
Aktivnost 4. – 2010. godina i kontinuirano

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Centri za socijalnu skrb na području Vukovarsko-srijemske županije sudjelovali su u osnivanju interdisciplinarnog tima povodom serije samoubojstava maloljetnih osoba na području Vukovarsko-srijemske županije. U svrhu izrade standarda za djelovanje interdisciplinarnih timova u sustavu prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, Centri za socijalnu skrb s područja Vukovarsko-srijemske županije, dostavili su Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi Prijedlog za navedenu izradu.

Utrošena sredstva: /

Mjera 3. Predložiti načine unaprjeđenja provedbe odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera

Nositelji mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. izrada prijedloga učinkovite provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera
2. izraditi prijedlog učinkovite provedbe postojećih i novopredloženih mjera u pojedinim sustavima,
3. osigurati kontinuirano praćenje i evaluaciju provedbe
4. izraditi protokol postupanja za provedbu mjera.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – do kraja 2009. godine

Aktivnost 2. – 2010. godina

Aktivnosti 3. i 4. – 2011. godina i kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Općina Babina Greda je, u svrhu učinkovitije provedbe postojećih mjera i propisa u području odgojno-obrazovnih, zdravstveno-intervencijskih, policijsko-preventivnih, prekršajno-pravnih i kazneno-pravnih mjera, započela osnivanje Vijeća za komunalnu prevenciju.

Utrošena sredstva: 10.000,00

Mjera 4. Provoditi preventivne školske programe u svrhu prepoznavanja modela dobre prakse

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. praćenje školskih preventivnih programa na razini jedinica područne (regionalne) samouprave,
2. vrednovati sve preventivne programe i financirati najuspješnije
3. poticati škole na kvalitetno provođenje preventivnih programa.

Rok provedbe:

Aktivnosti 1. i 2. – 2009. godina i dalje kontinuirano

Aktivnost 3. – kraj 2009. godine i dalje kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

Na području Vukovarsko-srijemske županije Centri za socijalnu skrb provode školske preventivne programe „Male kreativne socijalizacijske skupine“ u suradnji s trećim i četvrtim razredima osnovnih škola.

Utrošena sredstva: /

Mjera 5. Uspostaviti sustav identifikacije rizičnih čimbenika i rizičnih ponašanja učenika, njihovog praćenja te otklanjanja u odgojno-obrazovnom sustavu

Nositelj mjere: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Redni broj i naziv aktivnosti:

1. priprema prijedloga o načinima identifikacije, snimanja stanja i analize podataka o rizičnim čimbenicima i ponašanjima učenika
2. predložiti model identifikacije, praćenja i djelovanja škole na sprečavanju pojave i razvoja čimbenika rizika i rizičnih ponašanja učenika.

Rok provedbe:

Aktivnost 1. – kraj 2009. godine,
Aktivnost 2. – kraj 2010. godine i kontinuirano.

Indikatori provedbe:

Aktivnost 1.

U svrhu priprema prijedloga o načinima identifikacije, snimanja stanja i analize podataka o rizičnim čimbenicima i ponašanjima učenika, Općina Babina Greda surađivala je s osnovnom školom M. Stojanović iz Babine Grede.

Utrošena sredstva: /